

Cinc claus per entendre el viatge del papa a Tailàndia i Japó

Dc, 27/11/2019 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) La Conferència Episcopal del Japó va encaminar la visita del **papa Francesc** al seu país a l'horitzó de "protegir tota la vida". I així ha ressonat el missatge en terra nipona: "Des del respecte a la persona, el Sant Pare ha demanat protegir tota mena de vida", explica el català **Josep Maria Abella**, bisbe auxiliar d'Osaka. Un objectiu compartit en el viatge previ del papa a Tailàndia, que va començar dimarts dia 19.

El viatge apostòlic del Papa ha tingut un bon altaveu mediàtic. El bisbe Abella, que conviu amb el cardenal i arquebisbe metropolità d'Osaka, **Thomas Aquino Manyo Maeda**, l'ha vist atendre entrevistes cada dia per diversos mitjans durant el darrer mes. També n'ha fet [seguiment informatiu](#) la televisió pública del Japó, la NHK.

Amb fred i sota la pluja, el missioner claretia, junt amb la resta de bisbes del Japó, han acomiadat aquest dimarts personalment el pontífex a l'aeroport, de retorn al Vaticà. La seva estada de tres dies al Japó ha servit per visitar i encoratjar les petites comunitats cristianes del país i incidir a favor de la pau i del desarmament nuclear. Josep M. Abella hi llegeix "una invitació a les persones, no tant a fer-se cristianes, sinó a pensar en alguns temes de fons de la vida".

Aquestes són cinc claus del viatge apostòlic a Tailàndia i Japó

1. Proximitat pastoral

En la trobada amb els bisbes de la Conferència Episcopal del Japó, el papa va insistir "en la memòria de la història missionera i martirial del Japó". I també, com sempre que s'adreça a l'episcopat, va encoratjar-los a "mirar les coses amb un esguard misericordiós i a ser propers a la gent i intentar entendre'ls", relata el missioner claretia.

La conversa amb els bisbes Francesc va començar amb el record personal de quan era jove i va demanar d'anar al Japó. "Operat d'un pulmó, li van dir que no tenia prou salut per anar al Japó". Quan Bergoglio era el rector del Col·legi Major a Argentina va enviar cinc seminaristes jesuïtes de missioners a la terra del sol naixent. Un d'ells és avui el provincial de la Companyia de Jesús al Japó -Renzo de Luca- que, justament, ha fet de traductor al pontífex durant la visita.

2. Desarmament i pau

L'episcopat del Japó el va interpel·lar, entre d'altres qüestions, sobre la fotografia que Francesc ha escampat per tot el món. En parla així el bisbe Abella: "S'hi veu un nen que, després de la bomba atòmica, carrega el seu germanet, que ha mort com a conseqüència de la bomba atòmica, i que està en fila davant del crematori". El Papa els va explicar que la imatge li va arribar "molt endins del cor". Per això va entendre que "era un missatge molt fort que havia de fer sentir a la gent". A la potència de la instantània, Francesc només va afegir una frase: "El fruit de la guerra".

Després del discurs oficial i també de la conversa informal amb els bisbes, va començar la visita al Japó. "La visita a Nagasaki, primer al Parc de la Pau i després la memòria dels màrtirs, amb la celebració de la missa, va ser una forta empenta a la comunitat cristiana del Japó, que som un 0,3% de la població", valora el bisbe català.

En aquell espai el papa va parlar de desarmament nuclear. Un tema que va reprendre [diumenge al vespre a Hiroshima](#), a l'anomenada 'zona zero', on va caure la bomba atòmica el 6 d'agost de 1945. El papa Francesc es va reunir al Parc de la Pau d'Hiroshima amb els màxims responsables dels xintoïstes, dels budistes i de les diferents confessions cristianes presents al país. Un espai de pregària conjunta per la pau, on reconèixer les ferides dels innocents de tants conflictes. "Allí el Sant Pare va dir no tan sols era immoral fer servir les armes nuclears sinó que considerava també immoral posseir-ne", assenyala Abella.

Un [pronunciament contra les armes nuclears](#) clar i diàfan que se suma a la [signatura del Vaticà](#), el 2017, del Tractat de Prohibició de les Armes Nuclears. A Nagasaki va denunciar també el dispendi que suposa la seva fabricació: "En el món d'avui, en què milions de nens i famílies viuen en condicions infrahumanes, els diners que es gasta i les fortunes que es guanyen en la fabricació, modernització, manteniment i venda d'armes, cada vegada més destructives, són un atemptat continu que clama a el cel", va dir Francesc.

Per al bisbe Abella, la pregària per la pau i la crida al desarmament han estat els dos punts més importants del viatge al Japó. Com ho ha rebut la ciutadania? "La pau i el desarmament nuclear ha arrelat molt endins, s'ha rebut amb un cor molt gran i amb alegria per la gran majoria de la societat japonesa", assegura. L'accident nuclear a la central de Fukushima (2011) fa que avui aquest sigui un tema molt proper a tots els japonesos. Abella subratlla que "al país hi ha un gran moviment de les víctimes de la bomba atòmica, dels supervivents -els *hibakusha*- que van quedar afectats per les radiacions i també dels seus descendents".

3. Diàleg interreligiós

El diàleg interreligiós no ha tingut un gran protagonisme en la visita al Japó. El

bisbe Abella assenyala que “al Japó hi ha uns canals de diàleg molt oberts” entre tradicions religioses. Posa com a exemple la jornada anual de pregària per la pau que es fa a Hiei-zan, una muntanya situada al nord-est de Kyoto. Recull la iniciativa que **Joan Pau II va promoure a Assís** l’any 1986. A l’acte hi assisteix el nunci del Japó i també algun representant del dicasteri de diàleg interreligió del Vaticà.

En canvi, per al Papa aquesta va ser una qüestió a treballar a Tailàndia. En el viatge apostòlic al país, va fer una crida a l’entesa mútua i a promoure estils de vida sostenibles i inclusivament en diàleg amb diferents tradicions religioses. I a Bangkok **es va reunir amb el patriarca budista** al temple Wat Ratchabophit Sathit Maha Simaram, amb una clara voluntat d’establir ponts perquè “les religions es manifestin cada vegada més com a fars d’esperança, promotores i garants de la fraternitat”, va dir Francesc.

4. Joves, natura i consumisme

“Amb la trobada amb el jovent, en què els bisbes també érem presents, va tocar el tema del consumisme”, apunta Abella. Enllaçat amb aquesta qüestió, “el papa ha insistit molt en la **cura de la creació**, no només per conservar-ne la bellesa –cosa que al Japó és un valor molt gran–, sinó en les conseqüències de la nostra vida pràctica, en l’estil de vida”. Abella destaca així que Francesc va interpellar els joves **dilluns a la catedral** de Santa Maria de Tòquio, sobre “el significat de la vida”, animant-los a procurar “un futur millor pels que vindran després de nosaltres”.

Abans de marxar aquest dimarts, el papa Francesc ha visitat la Universitat Sofia, dels jesuïtes, a Tòquio. Del **discurs als joves universitaris**, Abella subratlla la crida a discernir a favor del progrés humà: “Cap estudiant d’aquesta universitat no s’hauria graduar sense haver après com triar, responsable i lliurement, allò que en consciència sap que és el millor”, va dir Francesc als estudiants, i els va demanar que “s’interessin pel que és just, humà i responsable, decidits defensors dels vulnerables”.

5. Migracions

Abella considera que la immigració és un altre “tema important també a nivell d’Església” que ha tractat el papa. “A l’església japonesa els catòlics estrangers han superat el nombre de catòlics japonesos i això fa que les nostres comunitats siguin pregonament internacionals”. El bisbe claretià explica que hi arriben famílies del Vietnam, Filipines, Indonèsia, Malàsia i, fins i tot, de Nepal per treballar. “I aquí al Japó els costa d’acceptar el que és diferent, sent una illa sempre tenen una certa recança d’acceptar el que ve de fora”. En aquest viatge apostòlic, el papa ha parlat d’aquesta societat pluricultural com un dels grans reptes del país.

També apunta que “a vegades aquests joves vénen en uns programes d’aprenentatge mentre treballen; i hi ha el perill que això es converteixi en mà d’obra barata”. Un context en què el claretià afirma convençut: “Aquí l’església tenim un paper a fer i estem acompanyant tots aquests grups”.

El dijous anterior, a Tailàndia, **davant les autoritats polítiques, civils i diplomàtiques**, el papa ha denunciat “l’explotació, l’esclavitud, la violència i l’abús” a infants i dones, i ha agraït la feina de les entitats que treballen a favor dels drets

humans. També ha posat l'èmfasi en la crisi migratòria, denunciant les condicions de l'exili que emprenen tantes persones. En particular, ha parlat dels [refugiats rohingya](#), molts d'ells acollits per la veïna Tailàndia.

Aquesta visita apostòlica, del 19 al 26 de novembre, ha estat el quart viatge del papa Francesc a l'Àsia. El 2014 va visitar Corea; el 2015, Sri Lanka i Filipines; i el 2017, Birmània i Bangladesh. En el cas del Japó, és la segona que rep la visita d'un papa: fa 38 anys que Joan Pau II va visitar l'illa.